

Големата вода

Part 1

A. Put the following words in the correct order as seen in the movie.

Око

Болничар

Врата од болничка кола

Болница

Поле

Наочари за сонце

Милиционер

Прстен

Дете

Операциона маса

Вода

Постер

Чамец

Палто

Партизан

Порта

Табакера

Крст

Part 2

A. Fill in the blanks.

Лем: Проклет, проклет да бидам. Од тогаш _____ има поминато илјада години. Се викам Лем, Лем Никодиноски. На своите 12 години се потпишував само _____ Н, никако да ја запаметам буквата Л, таа на нешто многу _____ ме потсетуваше.

Сирак: Друже војниче, _____ треба да викнам?

Партизанот: Од _____ да знам? Викни _____ сакаш, само побрзо таа работа, ајде.

Лем: Беше лето илјаду деветсто четириесет и петата година, првото _____ по војната. Ние бевме толпа _____ и нечисти деца, бездомни. Сираци со белег, уловени како свериња. Нè ловеа _____ ловци, војници, и секакви други добротвори.

Девојки: Станувај! Стој шуго! Свињо една!

Гласови: На _____! На _____!

Управникот: Мојата команда е само за прва чета. Мирно! Мирно! Значи да се наредите _____ една линија! Ја гледаш ли _____?

Дете: Не ја гледам.

Управникот: (шамар) Велиш не, а? Па не ја гледаш ли колкава е? Очите ќе ти ги извади! _____ ко пушка! Ја гледаш ли сега? Што сега?

Партизанот: Другарице, посадимо цвеќе.

Управникот: Ја гледаш или не ја гледаш?

Партизанот: Што ме гледаш, бе? Ајде _____ таму!

Дете: (мумла)

Управникот: Што рече?

Дете: Ја гледам.

Управникот: Само нашите _____ не ја гледаат.

Оливера: Друже управниче, имаме ново дете, Лем Никодиноски, го... Разумем друже управниче.

Управникот: Методија! Проведи поступак пријема на новиот!

Методија: Ајде побрзо.

Лем: Му текнало на некојси _____ од комитетот од големиот двор и напуштената фабрика да се направи детски дом. Имаше во тоа време _____ за деца на пали борци, а пак нашиов беше, како да речам, за на пали душмани. Кулаци, предавници, _____, како ли сé не ги нарекуваа нашите мртви родители.

Методија: Слеквај се!

Лем: Проклет да бидам! Ова, ова беше зандана, зандана!

Методија: Крени ги!

Лем: Крстот од _____ ми, господ да ја прости!

Методија: Гаќите! Гаќите!

Лем: ААААА!

Part 3

A. Fill in the blanks.

Свонарот: Станувај! Станувај!

Стражар: Кој те роди? Побрзај! Јас ќе те научам тебе на редот! Говедо!

Свонарот: Ајде ти, што _____? Оди ваму. Чисти ги кондурите! Чисти!

Оливера: Трчање за загревање! И... Стоп! Странични кругови! За прва вежба во почетен став! И...

еден _____ три четири, два _____ три четири, три _____ три четири, четири
_____ три четири... (до десет)

?: За закашњење дваесет слекови плус! Тебе ти зборам _____! Не ја врти главата! За
уредност и хигиена _____ круга околу двор! Тука си бре мајмун!

Оливера: Потсклекнување отклекнување. И... еден два _____ четири, два два _____
четири...

Лем: Од сите страни бевме заградени со сид. Илјада чекори висок, две илјади чекори широк.

Планина. Проклет да бидам! Толку беше _____ животот од ова место.

Стражар: Биди мирен, бе, новак.

Лем: Бев _____ како глушец.

Стражар: Не се смеј, клемпе!

Лем: Бев _____.

?: Климовски! За рушење хармонија три круга плус!

Стражар: Брзо, брзо, да ти ебам племето твое... Брзај! Три, Климовски стоп! Трчај... Новиот уште седум! Абе не крати, пичка ти матер! Бегај!

Part 4

A. Put the following words in the correct order based on what you see in the movie.

Пукање

Светло

Стражар

Сид

Девојка

Дрво

Човек

Чад

Кревети

Лем: Проклет да бидам. Сите во домот знаеја дека нешто ќе се случи.

Облаци

Крст

Деца

Жица

Дожд

B. Fill in the blanks.

Оливера: Требаше да се пријавите на капија.

Човек: Управникот, другарот Аритон.

Оливера: Јас _____ другарката Оливера Стрезовска.

B. Name the faces you see.

Г. Fill in the blanks.

Оливера: Ленче, Ленче _____ место одма! Другарке Петкова _____ место одма!

Веднаш! Врати се назад!

Човек: Друже управниче, по наређење, го фативме детето кај калуѓерите, селаните го пријавија.

Викаат дека од ѓаволска _____ е детето.

Управникот: Методија, спроведи поступак пријема на новиот!

Лем: Исак. Се викаше Исак Кејтен. Проклет да _____. Илјада пати се прашав, во што беше таа негова _____. Тој имаше нешто во себе, како _____ речам, тој зрчеше со некоја _____ чудна светлина.

Оливера: Лем Никодиноски!

Управникот: Слушај вamu! Ние со овие _____ сме раскрстиле одамна! Еднаш заувек и до даљњег! Проклет да бидам, _____ борба сме воделе против тие лажи! Јас самиот! _____ борба. Ајде да чујам дали уште некој верува во тоа Господ! Јунак тој на веков! Уште некој?

Лем: _____. Верував. Порано.

Управникот: Добро будалчиња мои умни. Да речеме, џанам, дека тоа Господ постои. Може ли тој да направи навечер кога ничкум ќе му се помолите, сабајлечки да се разбудите со решени задачи од _____? Може ли? Може ли, а? Саде молитва јок мотика!

Учениците: _____!

Управникот: Може, жими ... може. Камо да видиме што знаете за тоа религијата. Методија!

Методија: Религијата е _____ за народот.

Управникот: Така е, седи. Васко!

Васко: Поповите се народни предавници кои и ја _____ крвта на работничката класа!

Управникот: Климовски!

Климовски: Нашиот поп Страхил во село беше курвариште и арамија!

Управникот: Седи. Кај нас нема казни због верски осеќања. Ама нашите мили пријателчиња ја утнаа работата по прашање на колективот. Една _____ ќе преседат во дворот без спиење.

Part 5

A. Put the following words in the correct order based on what you see in the movie.

Дрво

Нок

Свезди

Лем

Исак

Музика

Девојка

Сид

Утро

Скали

Петел кукурика

Свонец

Порта

B. Fill in the blanks.

Лем: Да можев _____ да му го слушнам гласот. Да ми прозбори, да ме погледне. Какво е тоа _____ Кејтен? Баба ми ми кажуваше дека на турски ѓаволот се викал Шејтен.

Стражар: Казната _____.

Ученик: Земјата, земјата, земјата, земјата, сонцето, земјата, не сонцето врти околу _____.

Да сигурен сум во тоа, да, точно е тоа.

Учителот: Учиш, учиш, добро, се гледа, учи, учи.

Васко: Не, не е точно тоа! Земјата се врти околу _____!

Ученик: Лажеш, лажеш! Ти само сакаш да ми ја расипеш оцената!

Васко: Другарот Коперник докажал во шеснаести век!

Ученик: Доста! Кој ти е тој другар Коперник? Мене другарот _____ ми кажа дека сонцето се врти околу _____!

Лем: Сонував дека ќе можам некако да му се доближам. Тој со денови не ме ни забележуваше.

Глас: Пауза!

Радио: Народната младина, гордост на иднината на нашите народи, денес во слободната социјалистичка татковина, ги има сите услови и можности за своето сестрано, културно и идејно политичко постигнување.

Лем: Ова не е за јадење.

Климовски: Ти не го јадеш? Дај.

Радио: Најмладото наше поколение, пионерите... Тие ја осеќаат големата љубов и грижа на нашата партија и народна власт спрема нив и нивниот правилен развиток.

Лем: Сирење.

Радио: Во своите клубови, преку практичната работа, пионерите полесно ја совладуваат школската настава и постигнуваат поголем поттик...

Лем: Вечер ќе те _____ на едно тајно место.

Лем: Најпосле го прашав дали сака да бидеме _____. Немаше одговор. Не мора веднаш. Подоцна, му реков. Тој си молчеше.

Лем: Мојата ноќна мора во тие денови се викаше Ленче. Ленче Петкова. Постојано им се лепев како _____. Љубоморев како _____. „Што ме следиш?“ праша. Ми се лутиш? „Пријателството треба да се заслужи.“ Ич не разбрав што поточно сака да каже ама тие неколку _____ ги паметам целиот живот.

Лем: Тој ден другарката Оливера остана без она што и беше _____ што го имала во својот живот. Остана без оние црвени спортски гаќички што ги добила како победник во кросот по повод роденденот на другарот Сталин Висарионович. Поарно без душа да ја оставеа.

Оливера: Кучке примитивна. Видете ја другарка ви. Срамотилаци. Омладинка. Како да сме во _____ век. А?

Ленче: Немојте другарке Оливера.

Девојка: Кути мори!

Оливера: Марија, бараше ли ти _____? Дали бараше Марија _____?

Оливера: Дур не признаете кој го направи тоа гнасно дело, не излегујте од овде.

Part 6

A. Fill in the blanks.

Управникот: Слушај вamu. Тие гаќи не се гаќи, _____. Тоа не се обични гаќички. Тоа е светиња. Сакрамент. Свесни ли сте од _____ значење се тие гаќи за нашиот колектив?

Методија: Знаеме. Тие се подарок од комитетот за фискултура...

Управникот: Сус бе ти копиљ сега ја кога зборам. Тие _____ се огромно признание и почит за сите нас. Во срце ги носиме тие _____ со општествено, политичко, и морално уважение.

Се гордеев со тие гаќички. Морници ме лазаа, се жежев, кога ќе ја видеа другарката Стрезовска во тие _____ гаќички. Еве и сега се жежам. Маму ви ебам кувачку. Има да се најдат тие гаќи под дрво и под камен! Јасно?

Лем: Сакраментот не го најдоа. Кутрите нашите девојки среде _____ со векови останаа во мразот. Во најстудената просторија во домот. Многу од нив се разболеа, некои дури _____ крв. А Ленче, нашата Ленче ја однесоа во болница.

B. Answer the question.

Кој сè го гледа Исак?

B. Fill in the blanks.

Лем: „Што е, што ме следиш?“, праша. „Да не си _____ ти бе малечок?“ Што е тоа _____?

Куварка: ...Дете ли си ѓвол ли си...

Методија: Ќе те пријавам кај другарот управник! Гајичките! Гајичките на другарката Оливера! Гајичките! ...

Лем: Сосема случајно _____ за црвените гајички излезе на виделина. Во кујна ги употребиле за мивки.

Лем: Истата таа пролет, се пронесе глас _____ Ленче Петкова, нашата Ленче, е умрена во болница. Проклет да бидам, сите веќе бевме мртви. Сенки.

Методија: Лажат дека е умрена. Знам _____ кој ги шири тие гласини. Она копилено.

Лем: _____.

Методија: Бараш беља, глушец?

Лем: _____.

Методија: Главата ќе ти ја напикам во нозете, еј! Нема да знаеш...

Оливера: Вежбај! Ти не! Треба да контролираш!

Методија: Во ред! Линија, пичка ти матер!

Part 7

A. Fill in the blanks.

?: Штеди вода!

Дете: Говедо за вас _____ капење!

Лем: „Лем, еднаш ти кажав _____ пријателството треба да се заслужи. Ако сакаш да ми бидеш пријател, утре на часот кај Оливера ќе прашаш за смртта на Ленче.“ Кај другарката Оливера? Најпосле добив _____ да му станам пријател. Проклет да бидам, се исплашив.

Методија: (чита Нова Македонија)... Климовски, мирен...

Васко: Македонче, Турче, Влавче, и Албанче, брат _____ брат, кинисаа во нов живот, им покажа Тито пат.

Оливера: Така. Седи Наумовски. Ајде да видиме што е важно во ова _____ го чувме?

Климовски.

Климовски: Братството и единството.

Оливера: Така. Седи. И _____ уште? Гоце. Седи Гоце, седи дрво _____ дрво.

Никодиноски Лем.

Лем: Да прашам... сакав да... другарот Тито... е важен, _____?

Оливера: Ние овде сме дојдени да формулираме мисли и идеи, а не да тропаме туку-така.

Никодиноски, ти мене не ме слушаш? Ај повтори _____ реков? Дали ти е познат зборот абдал? Или можда поблиско ти е значењето на зборот кѹп?

Лем: Прашувам дали е вистина дека нашата другарка Ленче Петкова е умрена?

Оливера: Видете, другари. Некои луѓе заболуваат, некои се здрави. Тоа е закономерноста на животниот и биолошкиот _____. Тоа е една дијалектичка работа, како да кажам, тоа е една дијалектичка работа сврзана со материјализам. А нашиот другар Лем Никодиноски _____.

Дур нашата земја ја напаѓаат монархо-фашистички фаланги, нашиот другар Лем Никодиноски _____. Тој е саботер, другари! Седи!

Part 8

A. Fill in the blanks.

Лем: ...пеесет девет, еден саат. Исак _____ ми се насмевна. Во пораката со ситни букви имаше испишано текст на некоја чудна заклетва. Се колнам пред братот мој и пред Господ Бог дека сите свои сили ќе ги употребам во _____ за вистината. Прифаќам каква и да е казна ако ги изневерам следните заповеди: Почитувај ја вољата _____ слободна. Тоа е најсветото нешто што го имаш. Никој пат не лажи. Лагата _____ оружје на лошите сили. Не бегај. Бегството не е решение. Помни, _____ нешта во светот се меѓусебно сврзани.

Исак: Сега сме браќа.

Лем: Ми даде _____. Со неа светот се гледа свртен како _____ огледало. Иднината е минато. Така ми кажа.

B. Put the following words in the correct order based on what you see in the movie.

Жена во црно

Управникот

Икона

Вода

Галеб

B. Fill in the blanks.

Управникот: Ти знаеш што е _____ покајание, нели сине?

Лем: Јас _____ лошо не направив...

Управникот: Слушај ваму, провокација е лоша работа. _____, бетер. Ти си силно момче, јунак.

Лем: Друже управниче, _____ прашав дали е Ленче умрена...

Управникот: Слушај, од твоето село се излезени народни _____, првоборци. Што е за едно вакво мажиште една обична самокритика? Ова _____ го научиш наизуст.

Лем: Ама _____, јас не разбираам, зошто е тоа греота? Не оти ја сакав Ленче, таа дури...

Управникот: ...

Васко: Јас мислам дека најголемата грешка е во нашиот друар Лем, кој не сака да ги признае грешките. Он со тоа не останува само _____, не само саботер, туку и соработник на нашите непријатели. ... наш!

Управникот: Врло добро! _____ казна предлагаш?

Васко: Да се затвори во подрумот месец дена _____ леб и вода!

Управникот: Седи. Друг? Николче!

Николче: Сите ние прифаќаме самокритики и критики, само тој да се чалами. Па не е во _____, друже управниче, нели не е?

Управникот: Се слагам. _____ казна предлагаш?

Николче: Својарот да го мава, да го мава, да го сплуе од ќутек _____ не признае.

Управникот: Методија.

Методија: Нашиот бивш другар Лем стана ненароден елемент. Му дадовме _____ да се поправи, да се самокритикува, но тој одбива. И мечка од планина да симнеме и таа ќе сфати!

Предлагам да го _____ во подрумот до крајот на животот!

Дете: Предлагам да чисти клозет, да спие само во подрум, да ни ги чисти секое сабајле цокулите пет години! Море _____ години!

Девојче: Чорапите да ни ги пере!

Николче: И да не служи за ручек!

Девојче: Да се како шкочи како бишка!

Методија: Смрт фашизму!

Децата: Слобода народу!

Климовски: Исак да го маѓепса, да го претвори во _____, да го заколи, и да се најадиме!

Управникот: Другари, да не претеруваме! Назад! Слушај _____. За Кејтен, да се затвори во подрум, само на леб и вода нон стоп, додека другарот Лем не пристапи кон другарска самокритика.

Part 9

A. Fill in the blanks.

Лем: Проклет да бидам, ми се гледаше _____ и да сторам ќе згрешам. Да го спасам Исак доволно _____ да ја прочитам самокритиката. Значи, јавно да кажувам лаги. Но јас се заколнав пред братот мој и пред Господ Бог, _____ нема да лажам. Не живи компири, живи _____ ќе голтав, само да се разболам и да ме однесат од овој проклет дом. Како нашата Ленче.

Лем: Избега? „Бегството не е решение“, _____ Исак. „Ќе мора да се вратам.“ „Ќе ти ја намачкам устата, а _____ ќе можеш да ја кажеш самокритиката. Ова ќе ги ничкоса твоите зборови, ќе ги избрише како ништо и да не си рекол.“ Магнетската и снажна сила на колективот ми го _____ паметот. Само таа ... сила ми го покажа правиот пат, _____. Патот на материјалистичката самокритика. По тој пат, другари, и победата е наша. Смрт фашизму!

Децата: Слобода народу!

Методија: Три пати _____ за нашиот другар Лем!

Децата: Ура ура ура!

Управникот: Ќе биде од тебе Титов пионер, а сине?

Лем: Мене не ме бива за пишување, другарке Стрезовска. Проклет да бидам, и кога ќе те прогласија за примерен, _____ пак не ти ја оставаше душата раат. Јас не сум тој што треба да пишува пријави.

Оливера: Реферат. Ти знаеш дека тоа е _____ и привилегија. Света пионерска должност. Сите забегани другарчиња мора да ги вратиме на правиот пат.

Лем: Методија Гишковски, Николче, Спаско. Ги _____ имињата на моите другари. Господи Боже како лажеа, измислуваа, потскажуваа... А Исак? Исак не би напишал такво нешто. Тука ли беше Исак кога го казнија?

Part 10

A. Fill in the blanks.

?: ...треба колата... селанецот... во болница да го носи...

Гласови: Климовски, Климовски, Климовски.

Свонарот: Батко, батко, стани, батко.

Лем: „Гледаш, бегството не е _____,“ ми кажа Исак. Можеби и заради кутриот Климовски тој реши да влезе во војна. Нашиот свет против нивниот.

Свонарот: Батко, мачката. Пеј маче пеј. Еј, умре.

Девојка: Прибери се.

Стражар: Се дига прашина! Идат!

Свонарот: Оживеа! Оживеа мачката!

Управникот: Фатете го, фатете го другарот свонар! Не ме гледај, бе, абдал, јуриш! Брзо, ајде!

Мора да се фати пред да дојдат!

?: Носи...

Свонарот: Суша да ве изгори! ....

Глас: Мирно!

Официр: (руски)

Глас: Смрт фашизму!

Децата: Слобода народу!

Девојка: Три пати _____ за советскиот херој!

Децата: Ура ура ура!

Лем: Почитуван другар народен херој! Познавајќи ги вашите херојски подвизи и заслуги во борбата _____ фашистичкиот окупатор...

Официр: (руски)

Оливера: Мили другари и другарки, да му посакаме топло добредојде на вашето другарче

Климоски, _____ ги погледна лекарите право во очи и храбро им _____ „Другари, денешнава заклетва не ја пропуштам!“